

353 25. Okt. 1898: 1. Beh. af Lovf. om Tilvejebr. af Jordl. for Landarb.

354

fra Folketingets Side virkelig er vist en saadan Imødekommenhed. Naar den højt-ærede Minister søger at fremstille det, som om Forskellen ligger i, om der udvises en større eller mindre Forsigtighed, saa er det jo egentlig slet ikke det, der er Forskellen; det er slet ikke det, der er Stridspunktet, thi vi have egentlig alle ønsket at være forsigtige, og vi have alle været overmaade forsigtige. Jeg tror, at man maa sige, at hvad enten vi staa paa det ene eller det andet Standpunkt, have vi ønsket at være forsigtige, idet vi ikke have fremsat noget Forslag, som i nogen som helst Maade udsætter Staten for Tab, som der kan være Tale om blive af Betydning. Men det, der har skilt os, er jo Spørgsmaalet om, hvem dette Lovforslag skal komme til gode, hvor dybt det skal gaa ned i den almindelige Landarbejderbefolkning. Det, der har skilt os, er Spørgsmaalet om det Tilskud, som Landarbejderen skal tilskyde, idet man fra den ene Side sætter det til en Femtedel, medens man fra den anden Side mener, at en Tiendedel er alt, hvad man med nogen Rimelighed kan forlange, at en Landarbejder skal tilskyde, og vi tro ikke, at der fra Statens Side er forbundet nogen Risiko med saa store Laan. Endelig sagde den højtærede Minister en Ting, og det er egentlig den, som gjorde, at jeg ønskede at tage Ordet for at udtale mig derimod. Den højtærede Minister udtalte, at vi ikke maa skabe en Klasse, som sidder under bedre eller under væsentlig bedre Vilkaar end de almindelige Arbejdere. Ja, se det er netop det, jeg mente, at hele dette Lovforslags Formaal var at skabe bedre Kaar for Landarbejderne, og selv om man ikke kan hjælpe dem alle sammen, saa er jeg overbevist om, at ved at hjælpe nogle, skaber man i Virkeligheden ogsaa noget bedre Kaar for dem, som man ikke kan støtte paa denne Maade. Men Mening var dog egentlig, at man efterhaanden skulde søge at skabe bedre Kaar for alle de Landarbejdere, som det er muligt at hjælpe fremad, og hvis vi ikke ville skabe bedre Kaar for dem, som vi her lovgive for, og som dette Lovforslag skal komme til gode, end for Arbejderne i Almindelighed, vil dette Lovforslag slet ikke hjælpe

Landarbejderne i økonomisk Henseende. — Over for det ærede Medlem for Børgense (J. Jensen), vil jeg gerne lægge et godt Ord ind for de større Jordlodder. Jeg vilde overmaade nødig, at den Sag skulde blive forplumret. Jeg tror, at vi omtrent ere enige om Jordloddens Størrelse, ogsaa med Landstinget. Jeg tror, at man fra alle Sider, baade fra Øboernes og fra Jydernes Side — jeg er overbevist om, ogsaa fra Landarbejdernes Side — er enig om, at det er Hovedsagen at skabe selvstændige Hjem, og saa faa vi ikke Lodderne for store. Man behøver ikke i nogen som helst Maade at være bange for, at Lodderne skulle blive for store; man behøver ikke at tage til Orde for, at man muligvis kunde nøjes med mindre, end hvad Folketinget og hvad for Resten ogsaa Landstinget er enig om. Jeg tror ikke, at man gør denne Sag nogen Tjeneste ved i nogen som helst Maade at søge at lægge et Ord ind for at faa Jordlodderne mindre. Ganske vist kan man holde mange Bier paa en ganske lille Jordlod, det vil jeg indrømme; dem kan man jo slaa løs paa Naboen's Marker, hvad man ikke saa let kan med Hønsene, der skal noget mere til. Endskønt jeg erken-der, at disse Erhverv kunne være udmærkede Bierhverv for Landarbejderne, er Hovedsagen dog, at de kunne faa en lille Jordlod at arbejde paa, hvor de kunne have deres Kreaturer og tjene Føden til dem og deres Familie.

Landbrugsministeren (A. Hage): Jeg vil kun tillade mig at gøre den korte Bemærkning med Hensyn til Spørgsmaalet om det urigtige i at skabe en særlig begunstiget Klasse, at jeg selvfølgelig mener, at naar man hjælper en Del af Landarbejderne, maa de blive gunstigere stillede end de andre Landarbejdere, men jeg fremhævede, tror jeg dog, at Betænkkeligheden for mig laa i at skabe ny Husmænd med Jord, som sidde under væsentlig bedre Betingelser end de mange Husmænd med Jord, som have maattet købe deres Jord i dyre Domme, og som ikke have faaet Statens Hjælp dertil. Det ærede Medlem sagde, at Mening netop var at skabe bedre Kaar for Landarbejdere. Ja, ganske vist, men det er kun en Del af Opgaven,